

JÖVŐ

1948 szeptember 11 SZOMBAT
IV. évfolyam, 1122 szám

Felkötő szerkesztő:
PALASTI JÓZSEF
Szerkesztőség: Petőfi ucca 1
Telefon: 30-87.
Kiadóhivatal: Köztársaság utca 6.
Telefon: 20-76.

DEMOKRATA NAPILAP

Uj munkára, új teljesítményre

mozgósítják, a Román Munkáspárt kezdeményezésére, az ország dolgozó földművességét és szegény parasztságát. A kormány gondoskodása révén az ország magtárai megteltek az új termésből gabonával: biztosított város és falu olcsó kenyérével. És csak így volt lehetséges, hogy az elmúlt esztendőben a föld népe megértette az idők szavát és teljes erejével résztvett, a maga munkahelyén, a termőföldeken, a termés növelésére indított küzdelemben. Ha valaki, úgy a földműves tudja azt, hogy nem pihenhetünk az elért sikerek után. Az idei termés öröme már összekapcsolódik a jövőbeni termésről való gondoskodás időszakával és éppen ezért Népköztársaságunk munkásosztályának élcsapata, a Román Munkáspárt által kezdeményezett felvilágosító és kezdeményező munka mindenkire vonatkozik, aki biztosítani akarja a maga és dolgozó társai kenyérével: Fogjunk tehát az őszi munkálatok előkészítésénél, végezzük el a tarlóhántást.

Aradmegye dolgozó magyarjai!

Ez a hívó szó hozzánk is szól. Napról-napra nyilvánvalóbbá válik a sorsközösség, napról-napra világosabban látjuk, hogy csak egymást támogatva teremthetjük meg a jobb holnap feltételeit. Dolgozó magyar népünk szervezete, a Magyar Népi Szövetség aradmegyei intézőbizottsága ezúton fordul hozzátok és kiadja a jelszót: Ismert szorgalmatokkal, a föld iránti szeretettel, a dolgozó ember öntudatával lássatok neki az időszerű munkálatok előkészítéséhez.

A tarlóhántás fontossága!

nem kell külön magyarázni nektek. Aki a szőlővel-lélekkel a föld emberei vagytok, tudjátok mit jelent a jövő évi termés előkészítése szempontjából ez a munka. Tudjátok azt is, milyen fontos a trágyázás és tudjátok azt is, mit kell tenni. Az őszi szántás jelentőségét ismeritek. De ma, amikor a dolgozók társadalmát építjük, nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy minden eddignél jobban, erélyesebben kell meg-

fogjunk munkaeszközeinket, — ezek a mi békecsatáinknak fegyverei, — hogy eredményesen vívhasssuk meg a közös küzdelemt.

Aradmegye dolgozó magyar népe!

Mindenki vizsgálja meg: megtette-e mindent a jó eredmény érdekében. Vizsgálja meg mit tehetne még többet, még jobbat a maga, népe és a közös Haza, a Népköztársaság érdekében. Nincs munka hiba nélkül. Vizsgáljuk hát meg: mi a végzett munka hibája, mit lehet tenni helyrehozatalára és azt, hogyan végezzük el a további munkát, lehetőleg hiba nélkül. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy a Román Munkáspárt minden támogatást megad és Népi Szövetségünk helyi szervezetei is támogatással, útbiztosítással szolgálnak. Forduljunk hát bizalommal szervezeteinkhez, igyekezzünk közösen megküzdeni a bajokkal és nehézségekkel, de mindenképpen elhatározottan, munkára készen álljunk az őszi vetéscsata arcvonalára.

A szegény földműves

pedig fokozza az éberséget. A reakció nem alszik. Az istállótrágya összegyűjtés és kihordás alkalmat adhat a bujkáló szabotázsnak. Ügyeljünk arra, hogy az értékes földtrágyák, — amely bent a faluban felhalmozódva csak káros lehet, a földeken pedig drága kincset jelent, — ügyeljünk, hogy kikerüljön a termőföldekre. Ne fordulhasson elő a téren szabotázs, az állatokkal rendelkező nagygazda ne vonhassa el a trágyát a termőföldektől.

Egyesítjük erőinket

ismerjük fel érdekeinket, mert hiszen minden dolgozó földműves érdeke azonos, amint hogy közösek ezek az érdekek, a városi dolgozók érdekeivel és mindenkivel, aki a dolgozók társadalmának felépítését akarja. Munkára hát, előre az őszi szántási és vetési csatára! Ezt üzeni Aradmegye dolgozó magyarságának népünk megyei szervezete:

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG
aradmegyei végrehajtó bizottsága.

2500 kiló gabona termett 1400 kiló helyett a tarlóhántással megmunkált földön!

A kölcsönös segítség szellemét érvényesítik a mezőgazdasági munkánál!

Mint ismeretes, Aradmegye egész területén járási értekezleteken állapították meg az időszerű mezőgazdasági munkálatok pontos tervét és menetét. A tervek végrehajtása érdekében teljes tevékenységet fejt ki a Román Munkáspárttal az élen úgy a közigazgatási, mint a mezőgazdasági szolgálat és támogatják a munkát az összes demokratikus pártok és szervezetek is.

A megye területén a tarlóhántás előkészítésére szeptember 16-át jelölték meg határidőként.

Eddig a napig be kell fejezni a tarlóhántást. A szántásra és vetésre vonatkozó terveket és rendelkezéseket megküldték a megye valamennyi községének.

Megállapítja a rendelkezés, hogy akik igavonóállatokkal rendelkeznek, saját földjük felszántása után olyan gazdáknak kell szántásnak, akik nem rendelkeznek állattal. Ugyanez vonatkozik a szerszámok és munkaeszközök felhasználására is. A mezőgazdasági kamara a szántást naponként és hektáronként 1000 lej állapította meg. A

községekben és a tanyaikon minden 25 háztartás mellé csoportfelelőst és minden öt csoportból álló körzet mellé körzetfelelőst neveznek ki. A csoportfelelősök naponként tesznek jelentést a központnak a szántások helyzetéről. Azt a gazdát, aki szeptember 16-ig nem fejezi be a tarlóhántást, a közigazgatási hatóságok pénzbírsággal sújtják és csak a rendkívüli akadályokat veszik kivételesen figyelembe. A vonatkozó rendelkezés ismerteti a tarlóhántás előnyét és ennek alátámasztására közli, hogy míg egy ily fel nem szántott területen csak 1400 kiló gabona termett, a tarlóhántással megmunkált földön 2500 kiló volt a gabonahozam.

A tarlóhántást 10—15 centiméter mélységben kell végezni és utána azonnal boronálni kell a földet.

A földulajdonosok vetőmagnak csakis csávázott, vagyis az ősztől megoltított gabonát használhatnak.

és a csávázott vetőmagot olyan zsákokban kell elhelyezni, amelyekben ősztől ősztől gabona nem volt.

Ez történt a nagyvilágban

PARIS. Mintán Schuman lakájkormányára három nap alatt megbukott, a francia reakció újabb marionettfigurát dobott előtérbe. A France Presse jelentése szerint a köztársaság elnöke Henri Queille-t, a radikális szocialista párt parlamenti csoportjának elnökét bizta meg a kormányalakítással. A l'Humanité megállapítja, hogy az ország türelme végére érkezett és rámutat arra, hogy az új kormány sorsa azonos lesz a Schuman-kormányok sorsával.

VARSÓ. A Lengyel Szocialista Párt Központi Végrehajtó Bizottsága és főtársa határozatban szögezi le, hogy Bierut elnöknek a politikai mozgalomban végzett cselekvő és végrehajtó tevékenységhez történt visszatérését a két munkáspárt egyesülésének küszöbén nagy jelentőségű politikai ténynek tekintik. A Lengyel Szocialista Párt küldöttsége felkereste Bierutot és közölte, hogy az Egységes Lengyel Munkáspárt elnökéül jelölték.

MOSZKVA. A szovjet kormány, szeptember 4-én jegyzéket intézett az Egyesült Államok, Nagybritánia és Franciaország kormányaihoz, amelyben a külügyminiszterek tanácsának összehívását javasolja a volt olasz gyarmatok ügyében. Az angol választójegyzék hozzájárul az értekezlet megtartásához és javasolja, hogy szeptember 8-án a Szovjetunió kormánya közölje az angol kormánynyal, hogy egyetért a külügyminiszterek tanácsának Párisba történő összehívásával és javasolja, hogy az értekezlet szeptember 10-én üljön össze. A szovjetkormány erről értesítette az amerikai és francia kormányt is.

TIRANA. Az Albán Távirati Ügynökség hivatalos jelentés közölte, amely szerint egy görög repülőgép 12 bombát dobott Kosovica helysége. A repülőgép 30 percig keringett a helység felett, majd további 6 bombát dobott a határmenti területre, amely megrongálódott. A bombázásnak 3 polgári halottja van.

Művelődés

„Rendezni végre közös dolgainkat. ez a mi munkánk...”

Ezzel a jelszóval érkezett romániai körútiára a budapesti Nemzeti Színház együttese

Tegnap délután érkezett az országba a magyar Nemzeti Színház együttese. A határállomáson Manolescu Constantin színházi vezérfelügyelő, a bukaresti Nemzeti Színház tagja és Margareta Turcu, ugyancsak a román Nemzeti Színház tagja, mint a művészszakosztály küldötte, fogadta a budapesti színházművészet legkiválóbb tagjait, élőkön Major Tamás igazgatóval. Alig áll meg a vonat, máris frissítő italokkal kínálják a budapesti vendégeket, akikben ez az első „figyelmeesség” láthatóan kellemes benyomást kellett. A hatósági közegek is megkülönböztetett udvariassággal fogadták a vendégeket, akik azért jöttek, hogy még jobban

kíméljék a két nép közötti kapcsolatokat. Az együttes, tehnikai személyzetével együtt, 40 tagból áll és három vagon díszletet hoztak magukkal. A társulattal együtt Gobbi Hilda, az aradi származású Ilsvai Katalin, Somogyi Bogyó, Sulyok Mária, Ladomerszky Margit, Bánky Zsuzsa, a férfiak közül Rátkai Márton, Timár József, Maklár Zoltán, Báthly Lajos, Bihari József, Rajczy Lajos, Ungvári László, Sallay Kornél, Kómúves Sándor és még többen. Közöttük van Balázs Sándor és Tasnády András, akik évekkor előtt az aradi színházban játszottak. Somlay Artúr beégsége miatt nem jöhettek el.

szunk és a dolgozó réteg egyre jobban megkedveli a színházat a mindinkább színházlátogatóvá válik. A Szakszervezeti Tanács a jövő évre már most 200 ezer jegyet vett meg a Nemzeti Színházról a munkásság részére. Mi magunk kerestük fel a munkásságot és romokban lévő üzemekbe, újjáépülő vasúttalhoz, bányákba jártunk ki, amíg ők nem tudtak bejönni. Elsőrangú feladatunk a leghaladottabb szellemű, mai mondánivalókkal írt darabok előadása. A munkásságot a haladószellemű darabokat kedveli, de nagyon szeretik a régiakat is, így különösen Moliérét és Shakespearet. Erre jellemző, hogy a „Tartuffe” készíthetőségét játszották. Minden vágyunk, hogy a baráti népi demokráciák mai kérdéseikkel foglalkozó darabjait a közönség elé vigyük.

— Ami a mai magyar színház iródműveléséről, egyelőre valóban kevés a haladószellemű színdarab, de javulás mutatkozik — fejezte be nyilatkozatát a budapesti Nemzeti Színház igazgatója.

„Örömmel és várakozással jöttünk”

A kürtösi állomáson beszélgetést folytatunk Major Tamás igazgatóval.

— A legnagyobb örömmel és várakozással jöttünk Romániába, hogy szorosabbá fűzzük a kultúrkapcsolatokat. A népi demokráciák tették lehetővé, hogy kicseréljük kultúrelmélyeinket. József Attila szavaival élve: „rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk; és nem is kevés”. Ez különösen vonatkozik a fiatal népi demokráciák kapcsolataira. Reméljük, hogy ezek az összekötések egyre sűrűbbek lesznek. Nagyon hátszínű vagyunk a román kormányhoz ezért a meghívásért. Utunkat szeretnénk összekötni azokkal, hogy új román színdarabokat találjunk, amelyeket szívesen mutatnánk be.

Major Tamás elmondta, hogy két héttel maradtak Romániában, ahol négy napig játszottak Bukarestben, majd azután Marosvásárhelyen és Kolozsváron. Ezekben a városokban

Déry Tibor „Tükör”, Molière „Tartuffe” és Szimonov „Orosz kérdés” című színművek kerülnek színpadra, ezenkívül iródművelésről beszéltek rendeznek, amelyeken a

nagy magyar költőket ismertették.

A mai magyar színháztudás célkitűzéseiről szólva, a következőket mondta Major Tamás:

— Célunk a mai idők, a dolgozó tömegek színházának megteremtése. Ma már egészen új közönségek jöt-

Déry Tibor a béke védelmében történelmi összefogásról beszél

A társulattal jött Déry Tibor, a kiváló író, aki szintén lelkesedéssel néz a romániai út elé. Déry Tibor különben most érkezett haza a wroclawi értelmiségi találkozóról.

— Rendkívül örülök, hogy kicserélhetjük kultúrelmélyeinket — mondta a kiváló író, — ennek az útnak nagy jelentőséget tulajdonítok. Össze kell fognunk a béke érdekében a népek szabadságáért és az emberi haladásért, amelynek a Szovjetunió fényes példáját mutatja. Az elmúlt napokban tértem vissza Wroclauból, ahol meggyőződtem, hogy a Szovjetunió köte-

lesz csoportosulva tudjuk a béke és az emberi haladás nagy táborát erősíteni.

Gobbi Hilda párisi élményeiről beszélt, ahol azt tapasztalta, hogy ott a színházak visszamaradtak.

— Ott álltak meg, ahol mi folytatjuk — mondta, majd is lelkesedéssel beszélt a romániai útról. „Komoly politikai alapokkal jövünk” — mondta Gobbi Hilda.

Rátkai Márton utólagja 1929-ben volt Aradon, nagyon sajnálja, hogy itt nem játszhatna. Ezt sajnálja Ilsvay Katalin, aki szerette végre

szülővárosában bemutatkozni.

A budapesti Nemzeti Színház vonata fél órát állt az aradi pályaudvaron, majd folytatta útját a főváros felé. (p. l.)

Az Artamanov-ügy Gorkij Maxim regénye a Corso moziban

Gorkij Maxim, a halhatatlan orosz író egyik alkotása az „Artamanov-ügy”, amely egy paraszti-ből gyártvaajdonossá lett család életét, belső ellentétét és három nemzedéken át történő alakulását vizsgálja, művészi eszközökkel. Az öreg Artamanov típusa a kíméletlen, gázoló karrieristának, aki saját osztályának elárulása árán gazdagodik meg és a pénz újratéríti egyedül üdvöztőnek gyermekeit előt. Fia még követi példáját, gazdagon házasodik, kiterjeszti a vagyont, a harmadik nemzedék lelkét azonban már megfogja az igazságért küzdő forradalmi eszme és a nép mellé áll, amellyel a nép mellé, amelyet a nagyapja átulón elhagyott. A film méltó Gorkij regényéhez, úgy a rendezők, mint a főszereplők kiváló munkát végeztek. Az „Artamanov-ügy” nagy sikert aratott Aradon is, a dolgozó társadalom naponta fokozódó érdeklődéssel látogatta a Corso mozi, hogy a szovjet filmművészet iránti, nagy érdeklődésében örvényelőködjék.

Gavroche

Hugo Victor regénye a Forum moziban

A szovjet filmművészet sokoldalúságát mi sem bizonyítja jobban, mint Hugo Victor nagyszerű, forradalmi regényének, a Gavroche-nak megfilmesítése. A „Gavroche” 1832-ben játszódik, Lajos Fülöp terroruralkodása alatt, amikor Páris forradalmi erői új felkelést szerveznek a „polgárkirály” elhárítására. Gavroche, a párisi ucca gyermeke hősi halált hal a szabadság eszméjének szolgálatában. A film igen hű tükröt adja a száz év előtti Franciaországra és művészi eszközökkel érzékelteti a forradalmi levegőt. A szovjet művészek tudásuk legjavát adták. A Gavroche-t mindenkinek meg kell néznie.

— SÍRKŐAVATÁS. Néhai Staruszka Rezsőné sírkőavatása f. hó 12-én délután fél 5 órakor lesz a felsőttemetőben.

U. F. D. R. BAZÁR

felkéri azon testvéreiket, akiknek bizományi árujuk van a bazárban, hogy azt a pénteki és szombati nap folyamán vigyék el. Bizottság.

CFR. mozgó Mosoczi-telep

A szezon legnagyobb film eseményével Jávör Pál-Doris Duranti hatalmas filmjében.

„Carmela ördögi szerelem

Egy asszony szenvedélyes harca a szerelemért. Magyar felirattal!

CORSO-MOZI

Előadások 5, 7, 9 órakor

Egy film, amely bemutatja egy polgári család felemelkedését és bukását.

Az Artamanov ügy

Főszerepben: Vera Marehaia, Liobor Orlova Magyar felirattal!

POPULAR v. Forum-mozi

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Szombat és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Történelmi filmet mutat be:

A párisi gyermek (GAVROCHE)

Victor Hugó regénye után

VICTORIA (volt Omnia)

Tel: 19—33. Előadások: 3, 5, 7, 15, 9, 15

Ma bemutató! Egy tengerész tiszt, aki a személyi sikert hajszolja

Akik a tengeren vannak

Két barát egy nőt szeret...

Főszerepben: M. Jarov, A. Trisco

Volt grófi kastély a társadalom szolgálatában

„Gyermekváros” létesítenek Mácsán

a kóbor, munkakerülő gyermekek számára

500-1000 gyermek befogadására alkalmas a mácsai kastély, ahol egyelőre 50-100 Arad- és Temesmegyei gyermek nevelését kezdik meg

Forradalmi lendülettel haladunk a szocialista társadalom megvalósítása felé. Egyetlen lelkiismeretes dolgozó számára sem lehet közömbös, hogy milyen felvilágosító és nevelő módszerrel lehet összefogni a burzsoa-társadalom korbácsütései elől ösztönösen menekülő hontalan gyermekeket, akik a pusztta életért folytatott harcukban elidegenedtek a munkától és tevékenységük helytelen útra tévedt.

A szocialista társadalomért harcoló szovjetnép bravurosan oldotta meg ezt a problémát, a

Kastély, 56 holdas kert stranddal — az elhagyott gyermekeknek

Népköztársaságunkban is megindult a harc a kóbor, elhagyott gyermekek megmentéséért. Aradon dr. Wiesel Béla orvos vette kezébe ennek a nagyfontosságú problémának gyakorlati megvalósítását. A mácsai volt Károlyi kastélyra esett a kezdeményezők választása. Belle Petre prefektus és dr. Bula Alexandru, a Vörös Kereszt képviselőiben, magukra vállalták a nagyszabásúnak ígérkező terv előkészítését. Legutóbb fontos tilés volt ez ügyben a prefekturán, amelyen résztvettek: a Román Munkáspárt megyei szakszervezetének képviselője, a prefektus, a két polgármester, az egészségügyi és a CFR szakszervezet küldöttei, a rendőrkezes és a munkügyi felügyelőség vezetője. Az ülést megelőzően, vasárnap, hármás bizottság járt kint a helyszínen és az értekezlet célja az volt, hogy a megjelentek meghallgassák a helyszíni

mikor 1920-ban felépítette Leningrád mellett az első „gyermekváros”, ahová munkakerülő, elhagyott gyermekeket gyűjtöttek össze és megfelelő befolyásolással sok ifjút mentettek meg a termelő munka számára.

Becsületes, öntudatos, munkaszerető ember lett mindannyiukból és sok olyan ember dolgozik ma a Szovjetunióban, aki büszkén hivatkozik arra, hogy a leningrádi „gyermekvárosban” nevelkedett és itt ismerkedett meg a munka áldásaival.

szemle beszámolóját.

A jelentés arról szól, hogy a mácsai kastély, amely 56 holdas kert közepén fekszik, minden vonatkozásban megfelel a kitűzött célnak, miután az 500-1000 hajléktalan gyermek befogadására is alkalmas. A kastély kertjében lévő strandfürdő, továbbá a melléképületek alkalmasak arra, hogy ezen a területen a legmegfelelőbb körülmények között valószínűsíthessék meg a „gyermekváros”. A terv szerint egyelőre Arad és Temes megyei kóbor gyermekei közül 50-100 kapna társadalmi védelmet és átnevelést az ország első gyermekvárosában, ahol teljesen korszerű berendezéssel és módszerrel kezdenék az átnevelésüket.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ezek hontalan gyermekek a saját erejük igénybevételével

nyerhetők meg legkönnyebben a dolgozó társadalom számára. A „gyermekváros” létesítését tehát úgy tervezik, hogy közülük választanak polgármestert, rendőrfőnököt és minden olyan közeget, akinek a város igazgatásában részt kell vennie. Ennek a szervezetnek a keretén belül

szakképzett pedagógusokra bízják a gyermekek tanítását.

Földművelésre, kertészetre tanítanak ki őket és többféle ipari műhelyt is berendeznének számukra, ahol szakmai oktatásban részt vesznek.

Egy hónap múlva már megkezdheti működését a „gyermekváros”

Az értekezlet már foglalkozott a terv megvalósításának anyagi részével is. Minden remény meg van arra, hogy a kezdeményezők ezt a problémát is megoldják úgy, hogy egy hónap múlva a mácsai „gyermekváros” átadhatják rendeltetésének.

A népi demokrácia társadalmának szolgálatában álló kezdeményezők munkája során már eddig is szép kötelezettségvállalások történtek. A munkásság megértette az ügy fontosságát és ennek jegyében, a CFR szakszervezet magára vállalta, hogy a kastély átalakítási munkálatainak egy részét önkéntes munkával teljesíti.

Belle Petre prefektus a bizottság másik két tagjával felveszi a kapcsolatot Temesvárral, hogy az ottani közigazgatás vezetőivel részletesen megbeszélje a nagyhorderejű terv gyakorlati részét.

Időközökben rázkált kellett rendezni a kora reggeli órákban a hegyaljai villamos állomásán, amikor befuának a vonatok és itt sorra megvizsgálni a tejes edényeket.

Néhány példátmutatóan súlyos szabotázstípet visszariasztaná a termelőket, hogy vízzel keverjék a tejet. A közönségnek magának is segítenie kellene a hatóságokat és

mindenkor, amikor romlott, vagy az egészségre káros élelmiszert kínálnak eladásra, jelentésük a vásárlók a legközelebbi rendőrnök, vagy élelmizést hivatali biztosnak.

A kereskedelem teljesen szabad, senkit nem akadályoznak meg árúja eladásában, de a közönség elvárja, hogy a pénzéért friss, egészséges és teljes tápértékű élelmiszert kapjon.

Rádióműsor

SZOMBAT, szeptember 11

BUKAREST, 6: Hírek. 6.30: Magyar közvetítés. 6.15: Könnyű zene. 13.05: A zongora mesterei. 13.25: Sajtószemle. 13.30: Matache Ion zenekara. 14: Hírek. 14.25: A hadsereg órája. 14.30: Magyar közvetítés. 18: Ionescu Jean zenekara. 18.45: Kultúrszemle. 19: Magyar közvetítés. 19.30: Népszéneink. Zenével kísért előadás. 20: Hírek. 20.10: A studio zenekarának szimfónikus hangversenye. A szünetben: A belvárosi események szemléje. 21.30: Sportjelentések. 21.40: Zongorahangverseny. 22: Hírek románul, majd oroszul. 22.30: Dunaévszaki, Blanter és Kriukov énekei. 23: Könnyű zene és tánemuzsika.

BUDAPEST. 7.20: Reggeli zene. 8: Kertészeti tanácsadó. 8.15: Dvorsák műveiből. 9: Délelőtti hangverseny. 12: Hírek. 12.15: Asztali muzsika, Hanglemezek. 13: Magyar nóták. 14.15: A fehér elefánt országából. Eseményjáték. 14.30: Florent Schmitt: Salome tragédiája. Hanglemezek. 15: A swinges harmónika. 15.30: Az ifjúság hangja. 16: Tárabélet. 16.15: A rádió gyermekszínháza. 17: Hírek. 17.30: Üzenetek a Vásárból. 18: A magyar rádió irodalmi folyóirata. 18.50: Hólvégi zenehona. 19.45: A falu hangja. 21: Hangos Híradó. 22.25: Hegedűhangverseny, majd tánczene.

Az országban bárhol létesíthet fiókokat és ügynökségeket a „Beruházási Hitelbank”

Szigorú feltételek alapján történik a hitel-folyósítás és visszaélés esetén az ügyészség 3 napon belül bünvádi eljárásit indít

BUKAREST. Mint ismeretes, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége törvényrendeletet írt alá, amely szerint megalkul bukaresti székhellyel a „Beruházási Hitelbank”.

Az új pénzügyi alapítvány 750 millió lej, amit teljes egészében az állam jegyez le. A bank fiókokat és ügynökségeket létesíthet az ország bármelyik pontján. A beruházási hiteleket a pénzügyminisztérium által megállapított normák szerint folyósítják. A hitelszerződésekben kötelezni kell a hitelt igénylő felet, hogy a fedezetül szolgáló javakat biztosítsák mindenféle kár ellen.

A pénzügyminisztériumnak jogában áll kamatmentes hiteleket is kínálni, de olyan körülmények között,

ket is bocsáthat rendelkezésre, amelyek nem visszafizetendők.

A Beruházási Bank köteles a kérvényezőitől nyilatkozatot beszerezni arról, hogy az igényelt összegeket

mire akarja felhasználni és köteles a felhasználást ellenőrizni. Visszaélés esetén az ügyészség a jegyzőkönyv elkészítéséről számított 3 napon belül köteles bünvádi eljárást indítani.

Erelyesen le kell törni az élelmiszertamizást

Vizezet tejet és hamisított vajot hoznak forgalomba

ha. Főként tejjel és tejtermékekkel történnek visszaélések, a tejet erősen vizezik, a vajot

Az utóbbi időben sűrűn érkeznek panaszok a közéleti-mezési hivatalhoz, hogy hamisított élelmiszert hoznak forgalomba.

pedig az Amerikából szerzett csomagokban érkezett növényi zsiradékkal keverik.

A vaj ilyen módon megtévesztően szép sárga színt kap, de a „keresz” és más növényi zsiradék tápértéke sokkal kisebb. A hatóságok igyekeznek ellenőrzésekkel megakadályozni az élelmiszertamizást, azonban ezek az ellenőrzések nem gyakorlati és főként nem elég szigorúak.

UDANIA

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Ma! Szines film

Johann Strauss

világhírű operette

A DENEVER

Főszerep. Johannes Heesters,

Marte Harell, Willy Fritsch

Rendezte: Bolváry Géza

— ÜGYELETES GYOGYSZER

TÁRAK: Hajós (Köztársaság utja), Káfr (Avram Iancu tér), Winnond (Köztársaság utja), Szőlősi (Sagura utja és Kálvária utja között)

Apróhirdetés

- EGY jóállapotban lévő gyermeksporkcsi eladó. Saguna-ut 170. Mézes.
- BUTOROZOTT szobát keres (esetleg szobatárs lenne) idősebb tisztviselő. Címeket Reclamaba, Eminescu 4. 7575
- ELADÓ Frimu (Teplom) ucca 19 számú belvárosi bérházban 1, 2, 3 szobás komfortos, részben beköltözhető lakások, telekkönyvi tulajdonjoggal 55.000-250.000 lej-ig. Kizárólagos megbízott „Rapid” iroda Eminescu 3.
- KOMBINÁLT új ondulált szoba asztalosnál eladó. Ugyanott háromszobás ház nagy kerttel eladó. Cím a kiadóban. 7577
- „CIANGAZ” poloskairtást szavatosság mellett vállal. vidékre is elmegy Géspár Jenő. Köztársaság útja 90. 7578
- ELADÓ belvárosi telek kis villával, nagy ággyéjjeliezekrényvel, takaréktűzhely, vaskályha. Értekezni Blanduzsai 12. 7579
- EGYNEGYED lóerős három fázisú motoros ventilátorral és „Olin-da” Lenin út 17. 7582
- UJMIKELAKÁN Zefir ucca 28 számú ház azonnal olcsón eladó. „Rapid” iroda Eminescu 3.
- KÉT diákleányt teljes ellátásra felveszünk. Ciacia, Köztársaság útja 54 sz. 7583
- ELVESZETT Fischer István névre szóló pontos könyv. Megtalálót kérjük adja le a Patriotul kiadóhivatalba.
- PETRÓLEUMFŐZŐT, villanyvasalót, varrógépet, rádiót helyszínen javítok. „Motorca” Patria 12 (Téha mögött). 7584
- NÉGY és fél hold parlagszülő nagyvonalú szép fekvésű olcsón eladó. Ugyanott 2 diáknak, esetleg diákleányt teljes ellátással felveszek. Dobrogeanu (Mocioni) 10. 7586
- HORDÓK, szőlőprés, szőlőbogyózó és örlő, üveg dugaszoló, üvegmosógép, kármertők, kádak és más borpince felszerelés eladó. Dobrogeanu (Mocioni) 10. 7586
- FŐZNITUDÓ megbízható mindenféle leányt vagy asszonyt felveszek. Dobrogeanu (Mocioni) 10. 7587
- ÜZLETHELYISÉG kiadó főútvonalon. Érdeklődni: Spitzer, Köztársaság útja 27. Telefon: 24-96.
- LENGYEL-féle diófa modern ebéd-lő, festmények, nagy utazó ládák eladók. Cím a kiadóban. 7563
- LEGJOBAN felszerelt kölcsönkönyvtár „LIBRO”. Színház mögött. Könyvek naponta cserélhetők. 7565
- VENNÉK gazdálkodásra alkalmas 2-3 szobás komfortos magánházat azonnal elfoglalható, tehermenteset, a városba közel. Ajánlatokat Chiba u. 4. Mihai-lescu címre kérek. 7566
- KÉT diákot teljes ellátásra vállalkozunk. Köztársaság útja 91, II. udvar, ap. 3. 7568
- ELCSERÉLNÉM egyszobás konyhás, belvárosi lakóomat ugyanolyanul. Elena Doamna tér 7. 3-6-ig. 7569
- ELVESZETT Zizics Erzsébet névre szóló bulletin. Becsületos megtaláló adja le jutalom ellenében Fartani ucca 85 sz. alá. 7570
- MÉLY gyermeksporkcsi jutányosan eladó. Vicentiu Babea 1. 7572

Száz esztendő távlatából előlép

Varga Katalin ma már legendába költő alakja. Ez a hősi asszony, aki börtönök homályában sorvad el és aki valóban a néppel és a népért élt, példáját adta, hogyan kell a nőnek a férfi mellett küzdeni az igazságért. Varga Katalinról a régi hivatalos történetírás „megfeledkezett”. Elsikkesztették, eltemették és csak a felszabadulás tisztább és igazabb világa emelte ki a történelem mesterséges homályából, hogy az utókor elé állítsa.

Ez a csodálatos asszony, aki az aradmezei Halmagy községben született, egész életét arra áldozta, hogy a kismizett, kiszákmányolt, szinte állati sorba toszított szegény hegyi mőcök igazáért küzdjön. Intelligens művelt nő volt, apja lelkész, ő maga fiatalon övezésre jutott. Magyar asszony léte a román bánvászok és földművesek szörnyű elnyomatását tárta világ elé és tollal, szóval, — ha kellett, fegyverrel védte a kismizettek jogait.

Azért, hogy teljesen egyé-lyen forrhaszon a néppel, ott-hogyta otthonát és a zalatni hegy-világot választotta szűkebb hegy-világot. Itt oktatta a népet, szót emelt az elbukottak érdekében, egyik beadványt a másik után küldte a bécsi udvarhoz, amelyekben feltárta a magyar főurak és a velük egy követ fujó hatósági személyek gonosz-ságait. Népszerűsége példátlanul gyorsan terjedt el. A román nép szeretetébe fogadta és a „Mi Asszonyunknak” nevezte. Sokszor meg-járta Bécsbe, majd visszatérve Erdélybe, Hunyad, Torda és Alsóte-héz megyékben látította a jobbhágy-rabságban lepusztuló mőcöket a magyar és osztrák reakció ellen.

Természetes, működése nem tetszett a hatalmon levőknek és perbe fozták, hogy elszakítsák a néptől. Mondacsinnált ür-

gyekből kovácsolták a vádat és par-durhad hajszolta, hogy kézrekerít-se, de a hegyi vidék népe éveken át bujtatta. Amit a megyei erőszak képtelen volt elérni, azt Andrei Sa-guna erdélyi püspök arulással és csellel keresztülvitte. Az ő segítségével sikerült a megyei hatóság ké-zére juttatni Varga Katalint, akit bebörtönöztek az anyedi fegyházba. Évekig raboskodott itt a hőselkü asszony tárgyalás és ítélet nélkül, mert a hatalmon levők féltek, hogy a tárgyaláson a világ elé tárhatja az urak elvetemültségét. Aktái „elvesz-ték”, megfeledkeztek róla és hagy-ták szenvedni a börtön homályá-ban. Innen a gyulafehérvári börtön-be szállították, ahol szintén több esztendőt raboskodott, majd Nagy-szebenbe került. A szabadságharc szeibenben senkinek nem jutott eszé-be, hogy Erdély legnagyobb szabad-ságharcos asszonya börtöncellában sorvad és, hogy a szabadságot ví-vott harcban tulajdonképpen az a mag kelt ki, amelyet ő vetett el. Csak 1851-ben szabadult ki testben és lélekeben teljesen összetörve, meg-öregedve, elhorult elmével. Azután elveszett az élet forgásában, senki sem hallott róla és mindenkitől el-feledten halt meg.

A felszabadult erdélyi ma-gyarság, amely megbecsüli és tiszteli a nép igazi hőseit, felis-merte Varga Katalin szerepének je-lentőségét. Nevéről Kolozsváron leány Népi Kollégiumot neveztek el, ahol az ő szellemében tanítanak. Az aradi Magyar Népi Szövetség va-sárnap a Kultúrpalota nagytermé-ben Varga Katalin emlékművet rendez, amelynek jövedelmét a ko-lozsvári Népi Kollégium javára ad-ják. Szép és színvonalas műsort állí-tottak össze és mindenkinek el kell jönnie, hogy megemlékezzen a fe-ledhetetlen erdélyi mártír-asszony-ról.

M.N.S.Z. Kirek

A Magyar Népi Szövetség, a ma-gyarságnak ez a nagysúlyú és erőtel-jes tömegszervezete hatalmas irá-nyító szerepet játszik Aradváros és megye életében. Ma, amikor a ro-mán és magyar dolgozók az osztály-harc síkján testvéri közösségben ösz-szefonódva, együtt küzdenek a szo-cialista Holnapért, megnövekedett az MNSZ feladata is. Ennek kíván-teret adni a JÖVŐ, amikor egyszer, minden szombaton egy teljes oldalt bocsát a Magyar Népi Szövetség ren-delkezésére, hogy azon megtárgyal-ják mindazokat az időszerű politi-kai, művelődési és gazdasági kérdé-seket, amelyek a magyarság sorsát közelről érintik. Ez az oldal még szorosabb kapcsolatot a JÖVŐ és a ma már az osztályharc útján ala-dó Magyar Népi Szövetség között. Hiszünk, hogy a magyar dolgozók szívesen fogadják lapunknak ezt a kezdeményezését.

Kérjük az idén végzett VIII. osz-tályos testvéreket, hogy szeptember 13-án, hétfő délelőtti 10 órakor fon-tos megbeszélésre a gimnáziumban megjelenni szíveskedjenek.

— SZEPTEMBER 13-ÁN A MŰVÉS-ZSAKSZEVEZET plenáris ülése hétfőn 11 órakor, a volt Dacia termében. Megjelenés kö-telező.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR, válto-zatos, IRATMASOLAS, FOR-DITAS, „OLYMPIKON” Arad, Alexandru-ucca 3. Tel. 20-40.

MODERN poliuros diófa ebéd-lő, divány, sőtét ebéd-lő asztal, mely Szepessy-kocsit eladó. Néphadsereg útja 14. I. em., apart. 5, szemben a munka-kamarával. 7505

PILISINÉ kozmetikában a legno-dernebb arcápolás. Nyitva 9—1-ig, délután 3—5-ig. Avrami-lancu-tér 18. sz. 7515

500 LEJERT nem festem, nem dukozom, hanem zománcozom bármilyen színben kerékpárját. Sambura, C. Avarescu 12.

FARAGOTT stíl ebéd-lő domboru-aitókkal, teljesen jó állapotban eladó. Mihalecki asztalos, Köz-társaság útja 62, szemben a lutheránus templommal. 7580

HÁZ eladó 2x2 szobás, fürdőszobás, rögnön beköltözhető, román templomnál. Nikolovics, Avrami-lancu 21. 5727

EGY-KÉT diáknak teljes ellátás, vagy csak szoba kiadó. Te-mesváron. Cím: Arad, Tempo, Fischer Eliz palota. 7540

FESTETT úkrős szekrények, festett előszobafalak, kokusz futószőnyeg eladó. Tempo, Fischer Eliz pa-lota. 7541

RADIÓ Philips 3x2 lámpa szuper, alkalmi, eladó. Doamna Balasa 129. 7549

„HATSCHEK ARTHUR” ÜGY-NÖKSÉG, Néphadsereg útja 17. 800.000: Central hotelnél ötlaká-sos bérvilla, 550.000: elfoglalható összkomfortos magánház, 330.000: villanegvedben jófekvésű kényvil-la, 300.000: elfoglalható nagyker-tes négyszobás fürdőszobás ma-gánház, 260.000: elfoglalható gaz-daház, 150.000: törvényszéknél marospart villalalok.

ELADÓ olcsón faragott dióháló. Sa-guna 143. 7573

ELADÓ steppelt mély gyermeksporkcsi kitünő állapotban, golyós csapágy-gyal, temesvári gyártmány. Cím Rapid iroda Eminescu 3. 7574

TAKARMÁNY, széna, szalmafélék, polyva, kettőseke, hintó, talviga eladó. Vlaicu 135. 7500

KÉTSZOBÁS fürdőszobás lakást el-cserélnék egy vagy kétszobásra, vagy kiadó a motorállomás, vagy a Maros közelében. Cím a kiadó-ban. 7556

KOMFORTOS magánház beköltöz-hető 3 szobás parkettás eladó. Cím Saguna út 31. 7518

HÁROM fotél, előszobafal, gyer-mekjáróka eladó 3 és 4 között. Cloșca 11. portánál. 7557

HASZNAUT téglá, cserép, háztelék eladó. Buzsák Progres ucca 2.

ELVESZETT Tóth Mária és László névre szóló „C” kartella. Melye-ket semmisnek nyilvánítottunk.

LINOLEUMOT keresek megvétel-re 3x3 m. Gyermekruha varroda. Da-dgeanu 2. (Tanítóképzede mellett).

MÉLY gyermeksporkcsi tökéletes álla-potban eladó. Vas. Köztársaság útja 71. 7562

ELVESZTETTEM Ujvári Sándor névre szóló irataimat. Becsületos megtaláló csak az iratokat adja le a kiadóba. 7561

ERKEL-mérleget megvétel-re ke-resék. Címeket leadni Eminescu 30. ház mesternél. 5717

EMINESCU necében két üzlet-heiyiség kiadó. Telefon: 10-04, d. u. 3-4-ig. 7530

EBÉDLŐKREDENC, asztal, hat borszékkal, szekrény, nádgarni-tura, gyermekjátékok eladók. Eminescu u. 8., I. em.

A VEZETÉSI ENGEDÉLLEL RENDELKEZŐ ÉS AZT NÉLKÜ-LŐZŐ TRAKTORISTÁK FI-GYELMÉBE! Az aradi AFSM tartományi felügyelőség az új-aradi gépközpont mellett új trak-torvezető iskolát létesített. Ebben az iskolában az arra alkalmasak az IAR 22 típusú traktor vezeté-sében tökéletesíthetik tudásukat.

A speciális tanfolyamot sikeresen elvégzőket a Gépközpont állan-dóan alkalmazza. Az iskola szept-ember 15-én kezdődik. felvilágo-sítások és beiratkozások az iskola székelyén. 7543

MINDENES főzőnő és szobalány azonnalra felvétetik. Weinber-ger edényüzlet. Köztársaság útja 101. 7521

Igy él és dolgozik a Nagy Szovjetállam népe

Nyolc hónap alatt teljesített egyéves terv

Az augusztus 29-i „bányásznap” alkalmából a Szovjetunió postaügyi minisztériuma külön bélyegsorozatot bocsátott ki. A sorozat három bélyegből áll. A „bányásznap” üszteletére a donmedencei „Rutencovugoli” szénrősztt bányászai a tervet nyolc hónap alatt teljesítették. Az év megfelelő szakaszához arányítva a termelési mutatókhoz képest 40 százalékkal emelkedett. Kivették a részüket a bányásznap méltó megünnepléséből a moszkva-vidéki szénkombinát munkásai is, akik kötelezték magukat, hogy 100 ezer tonnával haladják meg az előirányzatot és befejezik ebben az évben az új bányászlakások építését. A kombinát augusztus 17-én, vagyis nyolc hónapon belül befejezte az évi előirányzat teljesítését.

„Kertek hete”

Az Orosz Szovjetköztársaság vidékein megkezdtek az előkészületeket a „Kertek hete” ünnepségre. A faiskolákban nagymennyiségű facsemétét neveltek fel és az Orosz Szovjetköztársaság területén 15.000 hektár területen létesítettek gyümölcsösöket. Több, mint másfélmillió gyümölcsfát ültetnek el a munkások és tisztviselők egyéni kertjeiben, valamint az iskolák, kórházak és gyermekkertek udvarain.

9000 év előtti élet nyomai

Az Altái hegységet ezen a nyáron a Szovjetunió Tudományos Akadémiája különböző intézmé-

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik Pataki Elek temetésén részt vettek, sírjára virágot, koszorút helyeztek és részvéttel fájdalmonkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló család.

— **FELHÍVÁS.** Felkérjük összes safe-bérlőinket és a letételező-

nyeinek tudományos expedíciói keresték fel, hogy tanulmányozzák a hegység növényi és állati életét, valamint a múlt emlékeit. Igen eredményesen dolgozik a régészeti expedíció, amely a Bazarik völgyében az Alláj hegység 9000 év előtti lakóinak ruházatát és ékszereit találta meg.

Almaták a Jegestenger partján

A dnyepropetrovszki vidék kolhozai és szovhozai határidő előtt befejezték az állam részére történő búzaszállításokat és kötelezték magukat, hogy az előirányzatot felül még 3,5 millió pud gabonát szállítsanak. Augusztus 22-ig ez a körzet 1 millió 300 ezer pud búzát szállított az államnak az előirányzatot felül. Micsurinszk városában egyébként augusztus 22-én nyílt meg a fiatal kertészek kongresszusa, amelyre a Szovjetunió legtávolabbi vidékeiről is eljöttek kertészek. A kongresszussal egyidejűleg gyümölcskiállítás is rendeztek. A Jegestenger partján lévő Arhangelsk pionereit kiállították az ottani almát, amely semmiben sem különbözik a középázsiai, meleg területen ültetett almától. A Micsurinszki, középoroszországi szőlő éppolyan jó, mint a georgiai. Csodálatos gyümölcsöket állítottak ki az ukránai kertészeti növendékek is. A középázsiai Bukharában a „Molotov” nevű kolhoz dolgozói hozzáfogtak mandarinancs-csemetefák ültetéséhez. Őszi 1000 faszőlőt ültetnek el. A mandarin igen jól fejlődik a helyi éghajlati viszonyok között.

sokat, hogy folyó hó II-ig értékeik átvétele és a kulcsok visszaszolgáltatása végett nálunk jelentkezzenek. **BANCA ARDELEANA S. A.** fiók. felszámolás alatt.

— Az **AMEFA-ASR** evezős szakosztálya szeptember 11-én délután 6 órakor taggyűlést tart az evezős székházban (Regatta). A tagok megjelenése kötelező. Vezetőség.

Az állami sorsjáték
meghozza gyümölcsét

80.000 sorsjegy közül
40.000 nyer.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
LOTERIA DE STAT

SLOVA-PUBLICITATE

ARAD: „MERCUR” és „ARDELEANA” Sorsjegy bizományosok

SPORT

Az ITA teniszezői szépen szerepeltek a kolozsvári országos versenyen

Az ITA kitűnő teniszgárdája részt vett a kolozsvári országos teniszversenyen.

Az aradiak jól szerepeltek az egyéni számokban és a csapatversenyben is, ahol a Dermata ellen nagy harc után 4:3 arányban győztek. A verseny részletes eredményei a következők:

NŐI EGYES: 1. Dombora ITA, 2. Barabási Dermata, 3. Keltai CFR Nagykároly.

FÉRFI EGYES: 1. Schmidt TCR Bukarest, 2. Grünwald ITA, 3. Pusztai Dermata.

Grünwaldnak remek játékkal sikerült Pusztain revansot venni és a harmadik helyre szorítni.

FÉRFI PÁROS: 1. Schmidt—Pusztai, 2. Tanasescu—Benedek, 3. Willer—Grünwald ITA.

VEGYES PÁROS: 1. Schmidt—Winkler, 2. Pusztai—Barabási,

3. Dombora—Grünwald ITA.
IFJUSÁGI: 1. Piros ITA, 2. Ghidrai „U”, 3. Péter CFR Nagykároly.

IFJUSÁGI PÁROS: 1. Piros—Ghidrai, 2. Juhász—Braun, 3. Péter—Uicu.

A Dermata ellen 4:3 arányú csapatversenyben az ITA következő csapata játszott: Dombora, Willer, Tereanu, Piros, Grünwald.

ASZTALITENISZ-VERSENY ARAD BAJNOKSÁGÁÉRT

Szombaton és vasárnap az Eminescu-uccai volt Krispin-teremben rendezik Aradváros asztali tenisz bajnokságát. A nevezések és a verseny sorsolása penek délután 6 órakor történik. Az elsőosztályú versenyzők indulása kötelező. A verseny első hat helyezettjéből állítják össze Arad válogatott asztali tenisz csapatát.

Hívja telefonon a 19-02

számot. Pontosan kiszolgálja

„KAREL” vízvezeték és csatornaszerelő

Tulajdonos: TOMOVIC EUGEN

ARAD, Alexandri-ucca 1. sz.

Szombaton szeptember 11, este 9 órától a Munkakamara termeiben az „Ifjuság bálja” Rendezi a Munkás Ifjuság megyei szervezete művészi műsor, kitűnő zene, remek büffé.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete

szeptember 11-én délután 5 órakor

műsoros kulturelőadást

rendez a Kulturpalotában, melyre meghívja a szindikátus összes tagjait. — Belépés díjtalan

Adakalé, Herkulesfürdő, Orsova, Temesvár

4 napos olcsó kirándulás vonattal, 200 km. hajón, Turau-Szeverintől Ujmoldováig és vissza 18—21-ig. Felvilágosítással szolgál az O. L. T. és a C. F. R. hivatalos menetjegy trodája. Vezető: Glück László.

A román kormány válasza a jugoszláv kormány jegyzékére

Augusztus 25-én a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság külügyminisztere a Román Népköztársaság belvárosi nagykövete útján a román kormányhoz jegyzéket küldött, amely egész sor hazug és rágalmozó állítást tartalmaz. Szeptember 9-én a jugoszláv köztársaság

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság nagykövetségének Bukarest

A RNK külügyminisztériuma tisztelettel hozza a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányának tudomására a román kormány válaszát a jugoszláv kormány, 1948 augusztus 25-iki jegyzékére.

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányának 1948 augusztus 25-iki jegyzéke fejezetről-fejezetre hamis és rágalmozó állításokat tartalmaz és flagrans elferdités a tényeknek.

A román kormány kijelenti, hogy a jugoszláv kormány 1948 augusztus 25-iki jegyzéke alap nélküli utalásokat tesz a román-jugoszláv baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményre és a nemzetközi szokásokra és megkísérli kétségbevonni a RNK politikai személyiségeinek azon jogát, hogy szabadon kifejezhessék véleményüket, meg akarván ővni a Jugoszláviai Kommunista Párt jelenlegi vezetőit a bírálattól. — A jugoszláv kormány 1948 augusztus 25-iki jegyzéke szemrehányásokat tesz a román kormánynak „a Román Népköztársaság egyes államférfiainak a Jugoszláv Kommunista Párt jelenlegi vezetőivel szemben” elfoglalt politikai magatartás miatt, asszal az ürüggyel, hogy ezek „egyidőben felelős tagjai a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányának.

Világos, hogy a román kormány nem írhatja egyet az ilyen alaplan és antidemokratikus igényekkel. A román kormány nem tilthatja meg tagjainak, hogy részt vegyenek munkájában annak a pártszervezetnek, amelyhez tartoznak; hasonlóképpen nem tilthatja meg, hogy ezeknek a pártszervezeteknek a megbízásából politikai nyilatkozatokat tegyenek. A román kormány határozatlan visszautasítja a jugoszláv kormány ilyen igényeit.

A román kormány méltatlankodással utalozik a jugoszláv kormány 1948 augusztus 25-iki jegyzékének sértő véleménye és hazug állítása ellen, Gheorghiu Gheorghiu-Dejre, a Román Népköztársaság kormányának miniszterelnök helyettesére, Ana Paukerre, a RNK külügyminiszterére és Vasile Lăudra, a RNK pénzügyminiszterére vonatkozólag.

A román kormány visszautasítja azt az állítást, hogy román politikai személyiségek, a román sajtó és rádiószolgálat a jugoszláv népek, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság, vagy a jugoszláv kormány ellen kampányt folytattak volna, vagy folytatna. A román politikai személyiségek, a román sajtó és rádiószolgálat min-

ság külügyi meghatalmazottját meghívta a külügyminisztérium és átnyújtotta a román kormány válaszát, a jugoszláv kormány, 1948 augusztus 25-iki jegyzékére. A román kormány válaszána szövege a következő:

den megnyilatkozásában kiünn és kitünn a barátság érzése, amelyet a román nép táplál a jugoszláv népek iránt. A román kormány, a jugoszláv kormánnyal való kapcsolataiban mindég a valóban demokratikus elveknek megfelelően járt el, melyeket a RNK az államok közötti kapcsolatokban irányadónak tekint.

A román kormány azonban úgy véli, hogyha valaki tagja egy ország kormányának, ez nem jelenti politikai minőségének elvesztését. A román kormány visszautasítja a jugoszláv kormány ama lehetetlen igényét, hogy más törvényeket szabjon a RNK politikai pártjának, mint aminők az ország alkotmányából következnek.

A román kormány felhívja a jugoszláv kormány figyelmét, hogy a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság magasrangú tisztviselői — akiknek tevékenységét megkísérli kivonni a bírálattól — a nemzetközi szerződések és szokások felelősségével, a jugoszláv Kommunista Párt tagjai gyanúját felhasználják és felhasználják ama jogukat, hogy kifejezzék véleményüket egyes más országokbeli Kommunista pártok tevékenységéről, függetlenül a megbízott személyek hivatalos minőségéről.

A RNK népi demokratikus rendszerének alapelveihez híven, a román kormány úgy véli, hogy a sajtónak, rádiószolgálatnak és más, a közvéleményt tájékoztató szerveknek nemcsak joga, de kötelessége állást foglalni demokratikus szemlében az országon belüli és kívüli politikai erők tevékenységét illetően; valamint terjeszteni a demokrácia és béke frontjának megerősítésére hivatott okmányokat; mint például a Tájékoztató Irodának a jugoszláv kormány jegyzékében említett határozatát.

A román kormány alapvetően és célzatosan minősíti és visszautasítja azt az állítást, hogy megsértette volna a román-jugoszláv kultúregyezményt. Ennek az egyezménynek előírásai nem szolgálhatnak arra, hogy a román kormányt kényszerítse elfutni a „Jugoszlávok Knjiga” emésztési fiókjának demokráciaellenes tevékenységét. E könyvkereskedés nacionalista, sovinszta jellegű kiadványokat terjesztett és működése ofelé irányult, hogy nacionalista agitáció gyújtópontjává váljék ami népi demokrácia rendszerben megengedhetetlen.

A román kormány hasonlóképpen visszautasítja azt az állítást, mintha a román hatóságok nehézségeket támasztottak volna a jugoszláv földművesekkel szemben, akiknek földjük a

RNK területén a határövezetben felkúsznak. A RNK kormánya éppen meg akarja könnyíteni a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére a román, vagy jugoszláv földművesek átkelését, ha azoknak a másik ország területén földjük vannak, ezért még 1947 április elsején javaslatot tett egyezmény megkötésére, amely szabályozza a mezőgazdasági munkálatok elvégzése céljából való átkelést a román-jugoszláv határzónában, de a jugoszláv kormány végleges választ csak 1948 augusztus 14-én kapta meg. Világos, hogy az esetleges nehézségek miatt mindkét ország földműveseinek, akiknek földjük vannak a határzónában, a felelősség kizárólag a jugoszláv kormányt terheli.

A román kormány határozottan kijelenti, hogy visszautasítja azokat a hamis és céltalános állításokat, amelyek a Román Népköztársaság szerb, horvát és szlovén lakosságára gyakorolt állítólagos nyomásra vonatkoznak. A román kormány következetesen alkalmazza a tömegek felvilágosítására és politikai színvonalának emelésére alapozott igazi demokrácia elveit, nempedig a vezető szereken keresztül gyakorolt rendőri módszereket és nyomást.

A RNK szerb, horvát és szlovén lakossága éppúgy, mint a többi egyenlő nemzetiiség, a román néppel teljesen egyenlő jogokra örvend és önként iteli el a Jugoszláv Kommunista Párt jelenlegi vezetőinek politikáját.

A Román Népköztársaság kormánya tiltakozik Theohari Georgescu román belügyminiszter személyes megsértése és meztelen galmazásának kísérlete ellen. Theohari Georgescu belügyminiszter, tennemegyei képviselői minőségében tett utasításával kapcsolatos állítások első szótól az utolsóig tisztára rágalmozó hiteltelenségek.

A román kormány kijelenti, hogy a jugoszláv népi jegyzék praktikai és módszerei megkísérlik olyan eljárást tulajdonítani a RNK belügyminiszterének, amely teljesen idegen országunk népi demokratikus rendszerétől, a RNK kormányától és belügyminiszterétől.

A RNK kormánya rosszhiszemű megnyilatkozásnak tekintti azt a hamis és rágalmozó módot, ahogyan a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság megkísérli feltüntetni Golubovics Radonján volt bukaresti jugoszláv nagykövete. Ez a volt nagykövet emondásának és a jugoszláviai Kommunista Párt vezetőségével szembeni ellátó magatartásának következménye. Világosan kitünnik magából a rövid jellemzésből is, amelyet ugyanaz a jugoszláv kormány 1947 október elsején 140 számú szóbeli közlésében adott a román kormánynak. Ebben Golubovics Radonján így mutatták be:

„Szervezője és vezetője a nemzeti felszabadulás harcának, a jugoszláv nemzeti fasiztaellenes gyűlés tükára, a montenegrói népköztársaság volt belügyminisztere, majd ugyanennek a népköztársaságnak igazságügyminisztere és

tervbizottságának elnöke, a népi parlament képviselője.”

A román kormány a jugoszláv szabadságharc egyik vezetőjének ki nevezését romániai nagykövete ügy tekintetében, hogy a jugoszláv kormány ezzel akarta hangsúlyozni milyen fontosságot tulajdonít a RNK és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság népei közötti baráti kapcsolatoknak. A román kormány hangsúlyozni kívánja ezalkalommal, hogy Golubovics nagykövete hasznos tevékenysége a román-jugoszláv barátság terjesztésében megfelelt várakozásának és sajnálatát fejezi ki, hogy akaratán kívüli okokból ez a tevékenység megszűnt.

Arsa Jovanovics vezérredez meggyilkolásával kapcsolatban a román kormány, felháborodva utasítja vissza a jugoszláv kormány kísérletét, hogy igazolást és a felelősség alóli felmentést keresen abban a hazug állításban, hogy Arsa Jovanovicsi állásfoglalását a RNK állítólagos felhívásai idézték elő. Tudott dolog, hogy a hős Jovanovics vezérredez a Jugoszláv Kommunista Párt vezetőjének demokráciaellenes vonalával szembeni állásfoglalása miatt gyilkolták meg a jugoszláv hatóságok jugoszláv területen. Ezt a tényt, másként a Jugoszláv Kommunista Párt lapjainban, a Borbában megjelent közlemény sem merete tagadni.

A RNK kormánya úgy véli, hogy csak azoknak az elveknek feladása, — amelyek a népi demokráciákat vezetői a szocializmus felé, — teremtheti meg az imperiálista provokálásra és beavatkozásra való kedvező feltételeket, vezet a JSzNK védelmi erejének és függetlenségének gyengüléséhez, valamint a JSzNK elleni imperiálista nyomás erősödéséhez.

A demokratikus elvektől való elhajlást nem lehet diplomáciai jegyzékekkel fedezni. Világos, hogy a jugoszláv kormány el akarja rejteni a JSzNK népei előtt felelősségét és éppen ezért igyekeznek más igazolást szerezni arra, hogy az imperiálista nyomással szembeni engedelmények lejtőjére csúszott.

Az RNK kormánya és népe megvan győződve, hogy a JSzNK népei ellen tudnak állni az imperiálista erőszakoskodásoknak, megtalálják az utat az imperiálisták mesterkedéseinek megállítására. Az imperiálisták, hogy leigázó terveiket megvalósíthassák, igyekeznek aláaknázni a világ e részén élő népek közös érdeken alapuló barátságát.

Következésképpen haladva a szocializmus építésének útján, a Szocialista Szovjet-Köztársaságok Szövetségének felbecsülhetetlen tapasztalatot és támogatást felhasználva, a román népek és kormányának teljes a bizalma a szocializmus egységfrontját alkotó erők, a béke egységfrontjának győzelmében. Ezeknek az erőnek az élen a népeinket felszabadító Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége áll.

A fentiek alapján a román kormány kijelenti, hogy határozottan visszautasítja a JSzNK kormányának 1948 augusztus 25-iki jegyzékét.

Kelt Bukarestben, 1948 szept. 9.

Típ. PATRIOTUL